

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
UNIVERSITATEA “VALAHIA” din TARGOVISTE
IOSUD – ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI
UMANISTE
DOMENIUL FUNDAMENTAL: ȘTIINȚE ECONOMICE
DOMENIUL: *CONTABILITATE*

REZUMAT TEZĂ DE DOCTORAT

**“EXPERTIZA CONTABILĂ- INSTRUMENT AL
ÎMBUNĂTĂȚIRII CALITĂȚII INFORMAȚIEI-CONTABILE“**

**”ACCOUNTING EXPERTISE: ENHANCING THE QUALITY OF
ACCOUNTING INFORMATION”**

**CONDUCĂTOR DE DOCTORAT:
Prof. univ. dr. Emilia VASILE**

**DOCTORAND:
Anca Alexandra PANTAZI**

**TÂRGOVIȘTE
2025**

CUPRINSUL REZUMATULUI

1.	Cuprinsul tezei de doctorat	2
2.	Actualitatea și interesul temei de cercetare	5
3.	Contextul cercetării	6
4.	Scopul și obiectivele cercetării	8
5.	Metodologia cercetării	10
6.	Structura și conținutul lucrării de cercetare	14
7.	Concluzii finale	22
8.	Valorificarea și diseminarea rezultatelor cercetării	34
9.	Identificarea direcțiilor viitoare de cercetare	36

1. Cuprinsul tezei de doctorat

INTRODUCERE

CAPITOLUL I TENDINȚE ȘI ORIENTĂRI ÎN REGLEMENTAREA, NORMALIZAREA EXPERTIZEI CONTABILE

1.1. Cadrul de referință al organizării și funcționării activității de expertiză contabilă

1.1.1. Principiile aplicate în recunoașterea expertizei contabile

1.1.2. Cadrul conceptual al expertizei contabile: o analiză critică a fundamentelor normative și profesionale

1.2. Reglementare activității de expertiză contabilă și tendințe de consolidare

1.2.1. Analiză critică a reglementării activității de expertiză contabilă și a tendințelor de consolidare în România

1.3. Oportunități în optimizarea practicii activității de expertiză contabilă

1.4. Armonizarea și delimitarea dezvoltării expertizei contabile în context național și european

1.5. Concluzii preliminare

CAPITOLUL II ABORDĂRI TEORETICE ȘI PRACTICE PRIVIND REALIZAREA EXPERTIZEI CONTABILE

2.1. Cadrul general al desfășurării și realizării activității de expertiză contabilă

2.1.1. Pregătirea și dispunerea expertizelor contabile

2.1.2. Expertiza contabilă – procedeu probator în procesul civil și penal

2.2. Desfășurarea procesului de expertiză contabilă judiciară

2.2.1. Planificarea activității de expertiză contabilă

2.2.2. Activitatea de expertiză contabilă propriu-zis. Constatările și concluziile expertului contabil

- 2.2.3. Raportarea și valorificarea rezultatelor expertizei contabile
- 2.2.4. Tehnici și metode utilizate de expertiza contabilă
- 2.2.5. Tehnici de măsurare a fiabilității și acurateții raportului de expertiză contabilă
- 2.2.6. Tehnici de măsurare a gradului de precizie și exactitate în elaborarea rapoartelor de expertiză contabilă
- 2.2.7. Soluții practice și opinii privind optimizarea tehnicilor de expertiză contabilă în contextul actual
- 2.3. Evoluții predictive și perspective ale raționamentului profesional în desfășurarea activității de expertiză contabilă
- 2.4. Vulnerabilități în stimularea cognitivă asupra scepticismului și raționamentului profesional
- 2.5. Concluzii preliminare

CAPITOLUL III INVESTIGAREA ȘTIINȚIFICĂ A IMPACTULUI EXPERTIZEI CONTABILE ASUPRA EVALUĂRII INFORMAȚIEI FINANCIARE

- 3.1. Analiza literaturii de specialitate cu impact asupra expertizei contabile
- 3.2. Analiza statistică a publicațiilor privind impactul expertizei contabile în evaluarea activității financiare
- 3.3. Avantajele și dezavantajele lăgăturii dintre expertiza contabilă și sistemul contabil
- 3.4. Impactul expertizei contabile în evaluarea activității financiare
 - 3.4.1. Impactul expertizei contabile asupra informațiilor activității financiare
 - 3.4.2. Impactul activității financiare asupra rapoartelor de expertiză contabilă
- 3.5. Analiza implicării expertizei contabile în cercetarea și raportarea fraudei sau a indiciilor de fraudă
 - 3.5.1. Metodologii și instrumente utilizate în cercetarea fraudei
 - 3.5.2. Importanța expertizei contabile în raportarea fraudei
 - 3.5.3. Rolul eticii și al independenței profesionale
 - 3.5.4. Contribuția expertizei contabile la prevenirea fraudelor
- 3.6. Noi dimensiuni și orientări privind îmbunătățirea practici expertizei contabile în evaluarea activității financiare
- 3.7. Concluzii preliminare

CAPITOLUL IV APORTUL EXPERTIZEI CONTABILE ÎN EVALUAREA ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA PERFORMANȚEI OPERAȚIONALE

- 4.1. Contribuția expertizei contabile la îmbunătățirea conformității și la crearea de valoare
- 4.2. Recunoașterea expertizei contabile ca pârghie a managementului în creșterea eficacității controlului intern și gestionarea riscurilor asociate activității financiare
- 4.3. Importanța expertizei contabile în susținerea și facilitarea procesului decizional
- 4.4. Aportul expertizei contabile la eficientizarea costurilor și aplicarea regulilor de bună practică

4.5. Cercetare empirică - modalități de cuantificare și creștere a performanței financiare prin valorificarea rezultatelor expertizei financiare

4.6. Concluzii preliminare

CAPITOLUL V DIGITALIZAREA CA VECTOR DE MODERNIZARE A EXPERTIZEI CONTABILE

5.1. Necesitatea digitalizării activității de expertiză contabilă

5.2. Provocările expertizei contabile în era digitalizării

5.3. Avantajele tehnologiilor digitale în desfășurarea activității de expertiză contabilă

5.4. Optimizarea practici activității de expertiză contabilă urmare digitalizării

5.4.1. Optimizări și avantaje aduse de digitalizare

5.4.2. Probleme și provocări în implementare

5.5. Tehnici și instrumente digitale cu impact asupra expertizei contabile

5.6. Provocările tehnologiilor digitale în desfășurarea activității de expertiză contabilă

5.7. Formarea competențelor digitale pentru expertul contabil

5.8. Studiu de caz - Contribuția digitalizării activității de expertiză contabilă la îmbunătățirea calității informației contabile

5.8.1. Prelucrarea, analiza și interpretarea sondajului

5.8.2. Analiza critică a ipotezelor identificate în scopul îmbunătățirii calității informației contabile

5.9. Concluzii preliminare

CAPITOLUL VI PROIECTAREA UNUI MODEL DE DIGITALIZAREA EXPERTIZEI CONTABILE

6.1. Fundamentarea necesității implementării unui model de digitalizare a activității de expertiză contabilă

6.2. Propunerea modelului de digitalizarea activității de expertiză contabilă

6.3. Implementarea modelului de digitalizarea activității de expertiză contabilă

6.4. Testarea și validarea modelului de digitalizare a activității expertizei contabile

6.5. Concluzii preliminare

CONCLUZII, PROPUNERI, DISEMINAREA REZULTATELOR

Lista abrevierilor

Lista tabele

Lista figuri

Listă grafice

Listă anexe

BIBLIOGRAFIE

2. Actualitatea și interesul temei de cercetare

Digitalizarea și automatizarea au multe avantaje pentru desfășurarea cu succes a unei afaceri și îndeplinirea sarcinilor contabile, trebuie subliniat faptul că automatizarea și inteligența artificială nu ar putea efectua cele mai valoroase funcții ale contabilului, care sunt interpretarea și analiza informațiilor financiare.

Introducerea tehnologiilor digitale este tendința principală în dezvoltarea industriei și economiei actuale. În prezent, blocul economic de lucru al întreprinderilor se bazează în principal pe tehnologiile digitale, iar întreprinderile trebuie să încorporeze tehnologiile digitale pentru a nu fi dezavantajate din punct de vedere competitiv.

Procesul de transformare digitală se repercutează în mod pozitiv și asupra procesului de expertiză. Astfel, prin lucrare, se are în vedere verificarea modalității în care transformarea digitală poate fi transbordată și în cadrul rapoartelor de expertiză, nu ca formă, în acest caz fiind necesar a fi realizat raportul în baza unor proceduri și normative specifice, adoptate de CECCAR, ci ca fond, în sensul utilizării de informații, date și raportări contabile transferate în mod automat și utilizate pentru creșterea nivelului de rapiditate, validare a informațiilor, acuratețe a datelor prezentate în rapoarte.

Profesioniștii contabili în toate etapele carierei lor trebuie să se adapteze rapid la lumea afacerilor în schimbare în cadrul transformării digitale, iar rolurile contabililor s-au schimbat de când tehnologiile digitale prezintă amenințări și oportunități pentru profesia contabilă. Inovația tehnologică digitală reprezentată de analiza volumelor mari de date (BDA) și automatizarea proceselor robotizate (RPA) schimbă drastic ceea ce pot face profesioniștii contabili și modul în care o fac. În consecință, mediul economic în ansamblul său, solicită contabililor să utilizeze noi tehnologii și tehnici pentru a dezvolta noi perspective, pentru a crea eficiență și pentru a adăuga valoare. Pentru a răspunde nevoilor pieței, contabilii au nevoie de abilități digitale esențiale pentru a utiliza tehnologiile digitale moderne în mod eficient și sigur în dezvoltarea profesională și personală.

Una dintre cheile succesului economic este acuratețea și viteza datelor disponibile pentru luarea deciziilor. Sistemele integrate de contabilitate permit generarea unui flux rapid de date, dar acuratețea și fiabilitatea datelor reprezintă o cerință fundamentală pentru utilizatorii de informații contabile. Pentru orice tip de companie există o sursă comună de informații în toate

afacerile și aceasta este contabilitatea în sine. Rolul acestor sisteme, din perspectiva realizării rapoartelor de expertiză, constă în furnizarea de bază de documentare, de certificare a realității, legalității datelor și informațiilor furnizate, sub forma de raportări și documente justificative, valide pentru o entitate economică, responsabilă la nivel de instituție care are puterea de numire a expertului contabil în realizarea unei expertize contabile judiciare conforme cu normativele și legislația în domeniu.

Expertiza contabilă este o activitate de analiză și verificare efectuată de un expert contabil sau un expert contabil judiciar, având scopul de a clarifica, evalua sau confirma anumite aspecte economico-financiare ale unei firme, instituții sau persoane fizice, în special în contexte juridice sau financiare importante. Expertiza contabilă putem să o considerăm a fi o activitate de investigație detaliată a documentelor contabile pentru a verifica exactitatea înregistrărilor, a calcula pagube, a determina cauze ale unor dezechilibre financiare, sau a susține probe într-un proces. Ea poate fi:

- Extrajudiciară – realizată la cererea părților, în afara unui proces (de exemplu, pentru clarificarea unor situații financiare).
- Judiciară – dispusă de o instanță de judecată sau de organele de cercetare penală, ca probă într-un dosar.

Expertiza contabilă este realizată de persoane autorizate de Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR), și anume:

- Expert contabil – pentru expertize extrajudiciare;
- Expert contabil judiciar – pentru expertize în cadrul unui proces.

Aceștia trebuie să aibă pregătire profesională solidă, experiență și să fie înscrși în Tabloul Experților Contabili autorizați de CECCAR.

Lucrarea pune în evidență rolul experților contabili la eficacitatea sistemului economic, în sensul unei abordări juste a valorilor, raportărilor și uzanțelor economice în ceea ce privește expertizele tehnice judiciare contabile. Lucrarea are în vedere modalitățile de optimizare a realizărilor rapoartelor de expertiză ca efect al automatizării sistemului contabil în general.

3. Contextul cercetării

Lucrarea s-a realizat în contextul analizării unor surse bibliografice externe pentru a pune în evidență nevoia unei automatizări și digitalizări a proceselor contabile, la nivel național, a

preluat întreg aparatul legislativ, normativ și procedural pe care îl oferă prestigioasa instituție CECCAR, analizând și lucrările în domeniu ale autorilor și specialiștilor români, relevante pentru lucrarea de doctorat.

În literatura de specialitate se evidențiază modalitățile prin care întreprinderile trebuie să integreze tehnologiile digitale pentru a-și păstra avantajul competitiv (Aboagye et al., 2022). Această necesitate este valabilă și în domeniul contabilității judiciare, în special în ceea ce privește elaborarea rapoartelor de expertiză, aria de aplicare vizată în analiza noastră.

Rolul inteligenței artificiale este conturat ca fiind unul esențial în toate sectoarele economice, reprezentând un vector continuu în viitorul apropiat, care susține activitățile de cercetare și documentare. Aceasta generează soluții bazate pe contextualitatea datelor și informațiilor disponibile, contribuind astfel semnificativ la creșterea cerințelor de profesionalizare în rândul specialiștilor din domeniul contabilității (Markiewicz & Zheng, 2018).

Accelerarea transformărilor digitale, intensificată în special în contextul pandemiei COVID-19, a condus la identificarea unor noi metode și tehnici care permit supraviețuirea și prosperitatea prin crearea, livrarea și captarea valorii în mediul economic, inclusiv pentru profesioniștii din contabilitatea judiciară (Bikse et al., 2021). Această evoluție a determinat o atenție sporită acordată sistemelor contabile automatizate, evidențiind totodată necesitatea creșterii nivelului de profesionalizare în întregul domeniu contabil, inclusiv în ceea ce privește expertizele contabile. De asemenea, este recunoscută nevoia urgentă de transformare, prin adoptarea unei viziuni noi și comune, împărtășite de toți actorii implicați în procesele economice (Lugtu, 2020).

Profesioniștii contabili, pe tot parcursul carierei lor, se confruntă cu necesitatea imperativă de a se adapta rapid la un mediu de afaceri în continuă schimbare, impulsionat de transformarea digitală. Această dinamică este evidențiată în cadrul studiilor care abordează noile competențe necesare contabililor de management, subliniind faptul că tehnologiile digitale nu doar transformă instrumentele și metodele de lucru, ci modifică în mod fundamental rolurile și responsabilitățile profesioniștilor contabili. Pe de o parte, aceste tehnologii generează amenințări, cum ar fi automatizarea unor sarcini tradiționale sau creșterea cerințelor legate de securitatea datelor, iar pe de altă parte, deschid oportunități semnificative pentru dezvoltarea unor abilități avansate în analiză, interpretare și comunicare a informațiilor financiare. Astfel, contabilitatea contemporană devine tot mai orientată către o activitate strategică, care implică o înțelegere

aprofundată a contextului digital și economic în care operează organizațiile (Lawson, 2019). Adaptabilitatea, învățarea continuă și dobândirea competențelor digitale sunt, așadar, esențiale pentru menținerea relevanței și eficienței profesionale în acest mediu în schimbare rapidă.

O cercetare realizată de Cooper, L. A., Holderness, D. K., Sorensen, T. și Wood, D. A. (2019) evidențiază modul în care inovațiile tehnologice digitale, precum analiza volumelor mari de date (BDA) și automatizarea proceselor robotizate (RPA), transformă radical activitatea profesioniștilor contabili. Dimensiunea acestei transformări fie ca avantaj competitiv, fie ca posibil obstacol este aprofundată într-un alt studiu realizat de Richins, G., Stapleton, A., Stratopoulos, T. și Wong, C. (2017).

În acest context, se subliniază impactul sistemelor contabile automatizate asupra calității rapoartelor întocmite de contabili experți, aflați în diferite stadii ale parcursului profesional. Una dintre etapele esențiale este integrarea tehnologiilor digitale, care contribuie la flexibilizarea profesiei contabile și la conectarea acesteia cu domenii adiacente, precum fiscalitatea și sistemul fiscal-bugetar din România, în raport cu mediul internațional, în special cel regional.

Modelele științifice utilizate în lucrarea de cercetare întreprinsă au un grad ridicat de abstractizare în raport cu situația reală a evenimentelor analizate. Astfel, prin definirea parametrilor studiului (ipotezelor de cercetare), am urmărit identificarea de rezultate care să confere lucrării un grad de relevanță acceptat pentru implementarea de soluții viabile și compatibile cu sfera de cuprindere a subiectului cercetat.

4. Scopul și obiectivele cercetării

Scopul principal al lucrării de doctorat este o analiză de profunzime a expertizei contabile ca instrument vital pentru îmbunătățirea calității informațiilor contabile și pentru susținerea unei gestionări financiare eficiente și transparente. Cercetarea are ca scop verificarea conformității informațiilor contabile cu standardele și reglementările contabile și fiscale în vigoare, se urmărește verificarea și corectarea erorilor în înregistrările contabile pentru a asigura că datele financiare reflectă în mod fidel situația economică a companiei.

Prin expertiza contabilă se dorește creșterea transparenței și încrederii în rapoartele financiare, astfel încât acestea să fie utilizate cu încredere de către părțile interesate, cum ar fi investitorii, creditorii și autoritățile de reglementare.

Cercetarea constă în identificarea modalități de optimizare a proceselor și sistemelor contabile pentru a crește eficiența și a reduce costurile, prin oferirea de informații precise și relevante pentru a sprijini luarea deciziilor strategice și operaționale de către management, în prevenirea și detectarea eventualelor fraude sau activități neconforme din cadrul companiei.

În fundamentarea scopului, **obiectivul general** a constat în studierea opiniei *specialiștilor și experților contabili din companii în privința impactului noilor tehnologii la îmbunătățirea calității informației contabile*.

Pentru atingerea acestui deziderat cercetarea de față a avut atât obiective **primare** cât și **secundare**, astfel:

Obiectivul primar al acestui studiu presupune analiza rolului noilor tehnologii bazate pe aplicații de tip cloud în influențarea și îmbunătățirea calității informației contabile în conformitate cu crearea de valoare în companiile care aleg să implementeze digitalizarea.

În categoria **obiective secundare**, care au derivat din obiectivul primar, am urmărit:

Os01: Starea actuală privind desfășurarea procesului de expertiză contabilă în concordanță cu exigențele naționale și perspectivele de îmbunătățire;

Os02: Cunoașterea și aplicarea cadrului de reglementare specific activității de expertiză contabilă și impactul acestuia asupra bunei practici în domeniu;

Os03: Gradul de implicare al expertizei contabile în evaluarea activității financiare, conexiuni și abordări;

Os04: Cunoașterea efectelor activității de expertiză contabile în evaluarea și îmbunătățirea performanței organizaționale;

Os05: Gradul de utilizare în prezent a digitalizării în desfășurarea activității de expertiză contabilă;

Din aceste informații rezultă o cercetare exploratorie, având ca scop identificarea coordonatelor principale ale fenomenului supus cercetării, a modului în care acesta este perceput și înțeles de către mediul economic, definirea conceptuală și operațională a variabilelor care caracterizează fenomenul. Din punct de vedere descriptiv, își propune urmărirea, descrierea și evaluarea unor coordonate ale competitivității, prin fundamentarea unor decizii referitoare la măsurile pe care companiile le vor lua în vederea optimizării proceselor specifice expertizei contabile – instrument al îmbunătățirii calității informației contabile.

5. Metodologia cercetării

Conceptul de epistemologie se referă la perceperea și înțelegerea informațiilor financiare și nonfinanciare prezentate de sistemul contabil, poate modela adecvat informația contabilă, cât și trăsăturile individuale ale utilizatorilor săi. Prin urmare, atât calitatea informației contabile, cât și performanța companiilor depind de sistemele de informații. Sistemele de informații contabile (AIS) cuprind procesele, procedurile și sistemele care permit producerea informațiilor contabile, rezultând din activitatea unei companii, și raportarea acestei informații, într-o formă rezumată, către părțile interesate interne și externe ale companiei.

În vederea elaborării acestei cercetări am constatat că expertiza contabilă – instrument al îmbunătățirii calității informației contabile în această eră a transformării digitale prezintă, de asemenea, mai multe provocări care trebuie abordate pornind de la următoarele întrebări:

- 1. În ce măsură tendințele și orientările în reglementarea expertizei contabile din România sunt similare cu cele din țările europene?*
- 2. Gradul de precizie și exactitate în elaborarea rapoartelor de expertiză contabilă produc valori identice?*
- 3. Există diferențe semnificative în ceea ce privește nivelul mediu de dezvoltare a profesiei contabile și activitatea financiară?*
- 4. Expertiza contabilă este un aport la îmbunătățirea performanței organizaționale?*
- 5. Apariția noilor tehnologii bazate pe aplicații de tip cloud poate îmbunătăți calitatea informației contabile din rapoartele de expertiză contabilă?*

Pentru a depăși aceste provocări, firmele de contabilitate trebuie să investească în programe cuprinzătoare de formare pentru a se asigura că angajații lor au abilitățile și cunoștințele necesare pentru a naviga platformele digitale, analiza datelor și tehnologiile emergente.

Rezistența la schimbare, lipsa de experiență din partea angajaților și barierele culturale pot împiedica adoptarea noilor tehnologii. Firmele de contabilitate trebuie să gestioneze tranziția prin furnizarea de formare adecvată, comunicare și sprijin angajaților. Acest lucru va promova un proces de transformare digitală lină și de succes.

Problemele de integrare și compatibilitate pot apărea și atunci când se implementează instrumente și sisteme digitale. Diferitele aplicații software și platforme pot să nu fie pe deplin compatibile, ceea ce face dificilă partajarea datelor fără probleme. Firmele de contabilitate

trebuie să se asigure că soluțiile lor digitale se integrează și comunică eficient cu sistemele existente pentru a evita silozurile de date ineficiente.

Calitatea informațiilor contabile sunt definite ca aspecte legate de fiabilitatea, relevanța, inteligibilitatea și echivalența informațiilor conținute în raportul de expertiză contabilă. Situațiile contabile raportate trebuie întocmite bine ținând să fie de înaltă calitate, astfel încât acestea pot oferi o bună înțelegere a performanței mediului de afacerii. Cu toate acestea, există situații când nu se întrunesc toate condițiile pentru a realiza un bun raport de expertiză contabilă, din cauze diverse: complexitatea standardelor, modificări ale standardelor de contabilitate care nu au fost preluate de către practicienii contabili.

Tehnica de măsurare a fiabilității care este ușor modificată pentru a fi mai aplicabilă scenariilor comune de îmbunătățire a calității informației contabile asupra expertizei contabile, și o metodă similară pentru măsurarea celeilalte componente de precizie (acuratețe) este, de asemenea, inclusă. Combinarea acestor două componente oferă un mijloc de a măsura acuratețea în contabilitate și de rapoarte a expertizei contabile.

Ipotezele cercetării realizate țin de obiectivele tezei de doctorat privind analiza rolului pe care noile tehnologii bazate pe aplicații de tip cloud pot influența în mod esențial îmbunătățirea calității informației contabile în conformitate cu crearea de valoare în companiile care aleg să implementeze digitalizarea.

Astfel, în formularea acestora s-a ținut cont de rezultatele unor studii documentare din literatura de specialitate, de rezultatele unor cercetări anterioare, de părerea unor specialiști, implicit de experiența acumulată.

Ipoteza principală *Expertiza contabilă, în contextul digitalizării și al aplicării noilor tehnologii, reprezintă un instrument esențial în creșterea calității informației contabile, atât din punct de vedere tehnic, cât și decizional.*

Ipoteza specifică 1 *Activitatea de expertiză contabilă desfășurată în conformitate cu reglementările CECCAR și ale Uniunii Europene contribuie la creșterea calității și fiabilității informațiilor contabile.*

Ipoteza specifică 2 *Aplicarea standardelor și a cadrului procedural specific expertizei contabile are un impact pozitiv asupra bunei practici profesionale și crește încrederea în validitatea rapoartelor întocmite.*

Ipoteza specifică 3 *Implicarea expertizei contabile în evaluarea activității financiare asigură un plus de obiectivitate, acuratețe și valoare decizională pentru managementul companiilor.*

Ipoteza specifică 4 *Expertiza contabilă contribuie la îmbunătățirea performanței organizaționale prin optimizarea costurilor, întărirea controlului intern și sprijinirea deciziilor strategice.*

Ipoteza specifică 5 *Integrarea tehnologiilor digitale, de exemplu aplicații cloud în activitatea de expertiză contabilă îmbunătățește nivelul de acuratețe, trasabilitate și utilitate a informației contabile.*

Studiul își propune, să analizeze măsura în care experții și specialiștii din domeniul contabilității sunt preocupați de tot ce înseamnă schimbarea mediului de afaceri și impactul asupra domeniului supus analizei, de adaptare la condițiile de piață, la mediul legislativ, mai ales, la cel tehnologic dar și la noutățile pe care acesta le aduce. În plus, sugerează identificarea direcțiilor primare pentru îmbunătățirea și eficientizarea activității contabile din țara noastră.

Am folosit, în acest sens, un chestionar pentru a determina, cuantifica și a analiza percepția la nivelul companiilor în privința îmbunătățirii calității informației contabile, în conformitate cu crearea de valoare, în companiile care aleg să implementeze digitalizarea.

Cercetarea pe bază de chestionar urmărește obținerea unor indicatori care permit estimarea parametrilor care servesc la caracterizarea întregii colectivități. În privința metodologiei cercetării, aceasta va fi efectuată la nivel național. Metodologia cercetării efectuate la nivelul companiilor românești va urmări etapele specifice unui astfel de demers, respectând standardele acceptate în astfel de situații.

Acuratețea și veridicitatea studiului realizat consider că a fost asigurată de tematica, forma și conținutul semnificativ al chestionarului. Acesta a fost completat în format electronic, iar respondenții care au participat la studiu au manifestat preocupare în domeniul supus analizei.

Am vizat ca unitatea de observare să fie reprezentată de companiile interne, iar unitatea de sondaj, în cea mai mare parte, *am urmărit* să fie reprezentată de expertul contabil. Profilul respondenților se desprinde din profilul angajaților care își desfășoară activitatea pe piața din România, caracterizați prin seriozitate în exercitarea sarcinilor de lucru, competență pentru tratarea fluxului operațional și luarea deciziei în limitele de competență conferite de management, prin intermediul liniilor ierarhice și de putere de la nivelul companiei, dispuse la învățare

continuă, însușirea de critici/autocritici pentru dezvoltarea climatului de bună relaționare la nivel de grup, concentrat pe economicitate și eficacitate la locul de muncă.

Astfel, studiul a fost realizat pe o bază de sondaj care cuprinde respondenți ce-și desfășurau activitatea în domeniul economic, în perioada septembrie-noiembrie 2024. Sondajul efectuat este aleator, simplu.

Criterii de includere în studiu:

- ↳ persoane care activează în mediul economic-social aflate în toate regiunile țării;
- ↳ specialiști - persoane care au tangențe directe cu domeniul studiat;
- ↳ persoane juridice, societăți de expertiză, care și-au manifestat dorința de a participa la studiu.

Criterii de excludere:

- ↳ persoane care nu au completat integral chestionarul.

Pentru realizarea obiectivelor propuse, chestionarul a fost postat pe site-ul https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSesgSwmgpeOO3yx15h-TYPvwIxmGohNBAmoBnRN32E_sKKXQ/viewform și distribuit online. Metoda de înregistrare a răspunsurilor a fost cercetarea tip sondaj în format electronic, întrebările fiind formulate pentru toți subiecții în aceeași ordine și unic formular astfel fiecare chestionar a fost completat individual.

Studiul realizează o asociere dintre o variabilă continuă (variabila dependentă) identificată sub forma cunoștințelor în domeniul măsurării și analizei performanței contabile a companiei, în contextul tehnologiilor actuale și variabile discrete (variabile independente, factori), identificate sub forma comportamentului, motivației, atitudinii față de performanță în urma implementării aplicațiilor de tip cloud în activitatea contabilă. Studiul necesită un instrument de analiză care să identifice interacțiunea celor doi factori: variabila dependentă și variabilele discrete, independente, pe baza unei analize disperse bifactoriale prin descompunerea variației totale în variație reziduală.

Interpretarea statistică a rezultatelor s-a făcut prin intermediul programelor Excell și SPSS și este redată în cele ce urmează:

Din cele 32 de întrebări, întrebarea 26 a fost considerată variabilă dependentă, din interpretarea datelor statistice a reieșit faptul că ipoteza este validată, aplicațiile de tip cloud fiind considerate utile și necesare în desfășurarea activității contabile, iar companiile investesc în achiziția și implementarea de astfel de sisteme pentru eficientizarea activității.

6. Structura și conținutul lucrării de cercetare

Teza de doctorat este structurată în șase capitole, interdependente, în care se pun în valoare scopul, obiectivul general avute în vedere. Astfel, scopul principal al lucrării de doctorat este o analiză de profunzime a procesului contabil în sensul schimbării abordării financiar-contabile, de la înregistrare de date și informații, la stocarea acestora pe partizi mari de date și generarea de raportări care să genereze valoare adăugată companiei și managementului companiei.

Obiectivul general al cercetării științifice întreprinse în teza de doctorat este analiza rolului pe care noile tehnologii bazate pe aplicații de tip cloud pot influența în mod esențial îmbunătățirea calității informației contabile în conformitate cu crearea de valoare în companiile care aleg să implementeze astfel de programe.

Lucrarea analizează cadrul conceptual al organizării și recunoașterii expertizei contabile, principalele tendințe, provocări și oportunități privind optimizarea practicii și digitalizării activității de expertiză contabilă, fiind identificate legăturile și impactul guvernantei corporative asupra activității de expertiză contabilă.

În cadrul capitolului I intitulat TENDINȚE ȘI ORIENTĂRI ÎN REGLEMENTAREA ȘI NORMALIZAREA EXPERTIZEI CONTABILE se accentuează faptul că obiectul unei expertize contabile îl constituie aflarea sau declararea valorii de adevăr a operațiunilor contabile în raport cu legislația specifică, pe de o parte, dar și cu obiectivele organizației stabilite prin documentele programatice (planul managerial, planul de afaceri) și validate prin situațiile financiar-contabile.

În situația unei judecăți de valoare, expertul contabil, prin propria expertiză și în raport cu cunoștințele proprii, emite o opinie sub forma unui raport de expertiză care se consideră a fi bazat pe cunoștințe aprofundate în domeniul respectiv, material documentar, referențial legislativ și acțiuni adecvate care să contribuie la descoperirea de fraudă, corupție sau, din contră, validează starea de adevăr și conformitate cu legislația specifică, standardele și normativele în vigoare. Acest fapt poate fi atins urmare a unei pregătiri adecvate și continue a expertului contabil.

Expertiza contabilă revizuieste activitatea privind profesionalizarea și reglementarea contabilității, cu accent pe ceea ce considerăm că sunt linii utile de cercetare viitoare într-o eră a proceselor de profesionalizare și a modurilor de reglementare din ce în ce mai dispersate. Un

aspect important în perspectivă imediată, de care trebuie să se țină cont în efectuarea cu celeritate și rigurozitate a expertizei contabile, îl constituie contabilitatea informatizată prin aplicarea tehnologiei Cloud. Lucrarea militează pentru utilizarea tehnologiilor digitale în procesul de expertizare pentru a aduce un plus foarte mare de valoare și rapiditate în efectuarea expertizelor.

O expertiză contabilă omologată, necesită o abordare integrată a celor două procese (armonizare și delimitare). Armonizarea asigură consistența în raportare, iar delimitarea contribuie la acuratețea informațiilor financiare.

Armonizarea expertizei contabile, reflectă procesul de uniformizare al reglementărilor contabile și a standardelor de raportare financiară, astfel încât să existe o coerență între practicile contabile aplicate în diferite țări, iar în contextul european, aceasta a fost susținută de legislația Uniunii Europene (UE), care a introdus mai multe reglementări și directive pentru a asigura o abordare unitară a raportărilor financiare și a auditurilor contabile. Acest proces este esențial pentru a integra economiile europene și a asigura încrederea investitorilor, autorităților de reglementare și publicului larg în rapoartele financiare.

La nivel național expertiza contabilă este rezultatul serviciilor profesionale oferite de un expert contabil, membru activ CECCAR dacă este vorba de expertiza contabilă extrajudiciară și de un expert contabil judiciar- dacă este vorba de expertiza contabilă extrajudiciară. Această profesie trebuie să cunoască nu doar în detaliu tehnicile contabile, aspectele legislative și problemele fiscale, ci și să știe cum să folosească tehnologiile necesare pentru analiza economico financiară.

Expertiza contabilă reprezintă o misiune a expertului contabil ce se realizează urmare a competențelor dobândite pe parcursul realizării serviciilor profesionale. Această calitate, de expert contabil, îl obligă pe acesta să cunoască nu doar în detaliu tehnicile contabile, aspectele legislative și problemele fiscale, ci și să știe cum să folosească tehnologiile necesare pentru analiza economico financiară.

În cadrul capitolului II al tezei de doctorat intitulat ABORDĂRI TEORETICE ȘI PRACTICE PRIVIND REALIZAREA EXPERTIZEI CONTABILE se descrie cadrul general al desfășurării și realizării activității de expertiză contabilă, dar și o serie de metode, tehnici și instrumente utilizate de expertiza contabilă pentru a face iminentă trecerea la un sistem de automatizare a realizării expertizelor contabile, în faza de cercetare-documentare, dar și în

faza de conținut, prin raportare la cunoștințele și competențele expertului contabil în domeniul utilizării instrumentelor specifice contabilității automatizate.

Realizarea unei expertize contabile judiciare este predeterminată de cadrul legal, normativele și standardele specifice, ceea ce face ca expertul contabil să acționeze înăuntrul unor proceduri și norme, dar poate utiliza, în faza de documentare și în realizarea unei simulări de concluzie (rezoluție/stabilirea valorii de adevăr) a unor tehnici de automatizare și digitalizare. Acest fapt facilitează concluziile expertului contabil care trebuie să fie bazate exclusiv pe documente financiar contabile și documente ce îmbracă forma de document justificativ, documente ce atestă evenimente și tranzacții relevante pentru recunoașterea, evaluarea, clasificarea și prezentarea contabilă, fundamentate pe dovezi documentare concrete și relevante.

Coordonatele activității de expertiză contabilă includ cercetarea evenimentelor economico-financiare, gestionarea patrimoniului, înregistrările în contabilitate, analiza situațiilor financiare, interpretarea datelor din evidențele contabile și formularea concluziilor pe baza referențialului legislativ în vigoare, oferirea de răspunsuri precise la obiectivele (întrebările) puse de organul judiciar. În scopul unei expertize contabile judiciare sau extrajudiciare cu o valoare de adevăr ridicată, autorul tezei propune un sistem de indicatori/ecuații de măsurare a gradului de precizie și exactitate în elaborarea rapoartelor de expertiză contabilă.

Expertiza contabilă este o misiune, respectiv un domeniu specializat de contabilitate care combină abilitățile expertului contabil pentru a examina înregistrările financiare și pentru a detecta fraudă, furtul, spălarea banilor și alte infracțiuni financiare. Experții contabili sunt adesea angajați de întreprinderi, agenții guvernamentale, autorități de aplicare a legii, instanțe sau persoane fizice pentru a oferi dovezi, analize și consultanță în probleme financiare.

Tehnicile utilizate la redactarea expertizei contabile judiciare nu sunt limitative, au în vedere modalitatea în care expertul poate să combine elemente de natură legislativă, problematica în domeniul contabilității, cu propriile competențe și interpretări ale cunoștințelor în forma considerată utilă, în funcție de raționamentul profesional și în acord cu uzanțele procedurale pentru a realiza raportul de expertiză contabilă astfel încât acesta să-i fie opozabil judecătorului, procurorului (instanței de judecată sau organului de cercetare, urmărire) care a numit expertul contabil și care a formulat obiectivele. Îmbunătățirea aplicării tehnicilor utilizate în expertiza contabilă poate aduce beneficii semnificative în ceea ce privește precizia, eficiența și credibilitatea procesului.

Raționamentul profesional în domeniul expertizei contabile își va continua evoluția în direcția adaptării la schimbările tehnologice și legislative, precum și la nevoile tot mai complexe ale clienților și ale pieței. Capitolul militează pentru utilizarea transformării digitale ca formă de îmbunătățire a acurateței și integrității datelor financiare utilizate în expertizele contabile.

În cadrul capitolului III al tezei de doctorat, intitulat **INVESTIGAREA ȘTIINȚIFICĂ A IMPACTULUI EXPERTIZEI CONTABILE ASUPRA EVALUĂRII INFORMAȚIEI FINANCIARE**, se analizează informațiile care au fost colectate prin căutarea paginilor web ale celor mai mari firme de contabilitate și organisme profesionale care practică expertiza contabilă. Cercetarea a inclus subiecte din domeniul digitalizării și efectul acesteia asupra expertizei contabile. Au fost selectate lucrări academice și profesionale folosind metode de cercetare științifică, cum ar fi metoda de analiză și sinteză. Această cercetare a fost realizată pe un eșantion original de 922 publicații de cercetare, a fost supusă unei proceduri de screening, am selectat perioada 2010-2024. Lista a fost apoi restrânsă la un eșantion final de 200 de publicații. Acest studiu nu numai că a examinat dezvăluirile expertizei contabile asupra calității informației contabile, dar, de asemenea, a evaluat părțile teoretice utilizate în literatură, tendința anuală, și dispersia geografică.

Analiza distribuției geografice a arătat că majoritatea studiilor anterioare s-au concentrat asupra țărilor industrializate. În ultimii ani, instituțiile financiare din economiile în curs de dezvoltare și de tranziție din întreaga lume au fost forțate să își modifice politicile de creditare și raportare financiară ca urmare a tranzițiilor economice ale națiunilor lor.

Impactul expertizei contabile asupra activității financiare, joacă un rol esențial în asigurarea acurateței și fiabilității informațiilor financiare prezentate în situațiile financiare. Conform teoriilor, situațiile financiare sunt un instrument util pentru informarea utilizatorilor relevanți ai informațiilor financiare cu privire la acțiunile conducerii, poziția financiară a acesteia.

Accentul, la nivelul capitolului, este pus pe conectarea obiectivelor operaționale cu cele ale funcției IT a sistemului informațional contabil, cadrul general al contabilității punând la dispoziție o serie de modele științifice care permit măsurarea valorii și oferă sprijin în delimitarea responsabilităților din cadrul proceselor operaționale și IT ale sistemului contabil. Prin extindere, la nivelul unei expertize contabile, sistemele informatice pot genera o soluție în funcție de datele și informațiile utilizate, atât din domeniul contabil, fiscal, legislativ, juridic.

Utilizarea sistemelor informatice contabile asupra performanței financiare a firmelor poate avea un impact semnificativ asupra ratei de creștere a vânzărilor, a randamentelor și a numărului de clienți, susținând eficacitatea organizațiilor și creșterea capacității de a controla costurile interne, cu efect asupra creșterii profitabilității companiilor. Totodată, acest fapt se repercutează și asupra expertizelor contabile, în sensul prelevării de date cu un grad ridicat de acuratețe, relevante pentru stabilirea valorii de adevăr în cadrul proceselor judiciare în care se solicită efectuarea unei expertize contabile.

Lucrarea subliniază faptul că rolul expertizei contabile asupra creșterii calității informațiilor contabile este generată de un sistem de informații contabile eficiente și de calitate, ceea ce îmbunătățește considerabil valoarea de adevăr a expertizelor contabile.

Prin această analiză bibliometrică am verificat măsura în care, concepte precum digitalizarea în contabilitate, schimbările și tendințele profesiei contabile, cloud computing, inteligența artificială, big data și tehnologia blockchain sunt relevante pentru expertiza contabilă, fapt confirmat de rezultatul analizei.

În cadrul capitolului IV al tezei de doctorat, APORTUL EXPERTIZEI CONTABILE ÎN EVALUAREA ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA PERFORMANȚEI OPERAȚIONALE, este analizată modalitatea în care se realizează recunoașterea expertizei contabile ca pârghie a managementului în creșterea eficacității controlului intern și gestionarea riscurilor asociate activității financiare. Astfel, sunt identificate și analizate potențialele categorii de riscuri care pot apărea în procesul de realizare a unei expertize contabile, modalitatea în care acestea pot fi diminuate, posibilitățile prin care riscurile pot fi evitate dacă se utilizează un sistem contabil automatizat, în sensul preluării de date și informații cu un grad ridicat de relevanță pentru experți.

Lucrarea are în vedere faptul că, efectuarea de evaluări complete ale riscurilor, stabilirea unor măsuri eficiente de atenuare și respectare a tuturor reglementărilor legale, permit experților contabili să își protejeze reputația, să protejeze interesele părților interesate și să consolideze bunele practici legate de etică în realizarea expertizelor contabile.

Expertiza contabilă poate fi utilizată ca o pârghie pentru a dezvolta și implementa un sistem eficient de control intern, care să asigure protejarea activelor organizației, prevenirea fraudelor și erorilor contabile, respectarea cerințelor legale și îmbunătățirea transparenței și responsabilității în raportarea financiară.

Lucrarea arată faptul că expertiza contabilă are un rol crucial în gestionarea eficientă a costurilor și aplicare a regulilor de bună practică în cadrul unei entități. Prin intermediul expertizei contabile, se poate identifica și analiza cu exactitate costurile de producție, costurile indirecte, cheltuielile administrative și alte aspecte financiare care pot afecta rentabilitatea și performanța unei entități. În privința entităților, sistemul contabil și financiar, de plăți, ar putea configura un mod unitar de înregistrare și raportare din perspectiva simplificării, dar și al operaționalizării. Pentru a realiza un astfel de sistem, se impune crearea unui standard comun la nivel de raportare financiar-contabilă, atât pentru situații centralizatoare, cât și pentru situații și raportări curente ori trimestriale.

În scopul identificării acelor elemente ce urmează a fi considerate relevante pentru introducerea sau luarea în considerare a posibilității introducerii unor elemente de sistematizare computerizată a modalității de realizare a raportului de expertiză, autorul cercetării consideră faptul că realizarea rapoartelor de expertiză, în general, ar putea fi mult mai facilă dacă în prealabil s-ar lua în considerare construirea unei baze de date/platforme cu cazuistica dosarelor de instanță în care s-a dispus expertiza contabilă. În urma prelevării datelor și constituirii bazei de date, prin introducerea unui cod, ar putea fi generate în mod automat o serie de date și informații, care ar putea constitui bază pentru realizarea cercetării în rezolvarea de rapoarte de expertize contabile aferente unor cazuistici similare.

Autorul cercetării a ales să prezinte minimal cele 12 etape ale realizării misiunii de expertiză contabilă, tocmai pentru a putea arăta cât de facilă este utilizarea unei baze de date în rezolvarea asistată de calculator a unei misiuni asemănătoare, încercând să evidențieze importanța expertizei financiare în îmbunătățirea performanței financiare a companiilor.

Valorificarea rezultatelor expertizei contabil-financiare și implementarea unor soluții optime în companii, pot realiza creșteri semnificative ale rentabilității și eficienței. Expertiza contabil-financiară este un instrument esențial pentru managerii financiari și profesioniștii contabili care doresc să optimizeze situația financiară a unei companii și să îmbunătățească rezultatele financiare.

În cadrul capitolului V al tezei de doctorat, intitulat DIGITALIZAREA CA VECTOR DE MODERNIZARE A EXPERTIZEI CONTABILE am făcut referințe cu privire la faptul că, digitalizarea și dezvoltarea tehnologiilor informaționale reprezintă o mare oportunitate pentru companii. În plus, digitalizarea aduce o mulțime de schimbări pentru profesia de expert contabil.

Deși mulți profesioniști contabili cred că digitalizarea le va lua locurile de muncă și că roboții îi vor înlocui, rezultatele arată că aceștia vor folosi mai degrabă soluții digitale și automatizate pentru sarcinile de rutină, decât înlocuirea acestor profesioniști. În consecință, în urma cercetării, am constatat că digitalizarea va afecta profesia de expert contabil.

Tot în acest capitol am realizat un studiu de caz în care am urmărit contribuția digitalizării activității de expertiză contabilă la îmbunătățirea calității informației contabile, evidențiind cum aceasta se măsoară la nivel teoretic și experimental, modalitatea în care utilizarea aplicațiilor de tip cloud, considerate utile și necesare în desfășurarea activității contabile conduc la eficientizarea activității de expertiză contabilă.

Pentru realizarea cercetării a fost utilizat un chestionar cu 32 de întrebări adresat unui număr de 118 respondenți. Sondajul a fost accesat de 118 de persoane, din care 117 au răspuns la toate întrebările din sondaj. Astfel ponderea non-răspunsurilor este peste 0,85 %, prin urmare, pentru exactitatea prelucrării în vederea analizei și interpretării am luat în considerare doar răspunsurile la fiecare întrebare, eliminând non-răspunsurile. Iar în cazul variantelor/răspunsurilor multiple în cadrul întrebării am raportat frecvențele de apariție a caracteristicilor la 117 de respondenți.

Rezultatele sondajului au arătat că utilizarea unor astfel de aplicații are un impact pozitiv major asupra tuturor activităților companiei. În același timp, transferul contabilității în planul digital nu reduce în niciun fel rolul unui contabil calificat în acest proces, ci doar crește acuratețea, viteza și eficiența acțiunilor sale. Prin operațiunile de care dispune o astfel de tehnologie, se va veni în ajutorul managementului companiei prin optimizarea procesului decizional iar acest aspect va duce, implicit, la creșterea performanței și crearea de valoare adăugată la nivelul companiei.

Respondenții consideră absolut necesară, în vederea utilizării corecte și eficiente a aplicațiilor de tip cloud, dezvoltarea competențelor și aprofundarea cunoștințelor, subliniind că profesia de expert contabil trebuie să fie permanent adaptată la cerințele existente pe piață și că, pentru a crește nivelul de competitivitate a profesionistului contabil, nivelul de expertiză al acestuia trebuie să crească. Acest lucru se realizează prin învățare continuă, urmând cursuri de specializare, prin dezvoltarea abilităților tehnologice și digitale, prin auto-educare, prin participarea la proiecte și activități extracurriculare sau urmarea de studii postuniversitare de specialitate.

Capitolul VI al tezei de doctorat, intitulat **PROIECTAREA UNUI MODEL DE DIGITALIZAREA ACTIVITĂȚII EXPERTIZEI CONTABILE** își propune construirea unui model care să particularize, la nivelul expertizei contabile, rolul pe care noile tehnologii bazate pe aplicații de tip cloud pot influența în mod esențial îmbunătățirea calității informației contabile în conformitate cu crearea de valoare în companiile care aleg să implementeze digitalizarea.

Implementarea unui model de digitalizare a activității de expertiză contabilă este esențială pentru a ține pasul cu evoluția tehnologică și pentru a obține multiple beneficii în cadrul unei organizații. Prin automatizarea proceselor contabile, se reduce considerabil timpul necesar pentru efectuarea operațiunilor repetitive și consumatoare de timp, cum ar fi introducerea manuală a datelor, reconcilierea conturilor sau generarea rapoartelor financiare.

Utilizarea software-ului de contabilitate reduce riscul apariției erorilor umane în procesele contabile. Verificările automate și validările contribuie la creșterea acurateței și la reducerea erorilor contabile. Digitalizarea permite accesul rapid și facil la datele financiare actualizate. Astfel, managerii pot lua decizii mai eficiente și mai rapide, bazate pe informații precise și actualizate.

Sistemele digitale pot ajuta la menținerea transparenței și la respectarea reglementărilor contabile și fiscale. Raportarea automată și generarea documentelor conforme cu legislația în vigoare asigură o mai bună conformitate cu cerințele legale. Software-urile de contabilitate oferă niveluri avansate de securitate și protecție a datelor financiare. Acestea includ măsuri de protecție împotriva accesului neautorizat, pierderii sau furtului de informații.

Un model digitalizat de expertiză contabilă este ușor de scalat și adaptat pe măsură ce afacerea crește sau se modifică. Astfel, compania poate adăuga noi funcționalități sau poate ajusta procesele în funcție de necesitățile sale. Platformele digitale permit colaborarea eficientă între membrii echipei contabile și alte departamente, facilitând schimbul de informații și reducând fragmentarea datelor.

Software-urile de contabilitate digitală oferă funcționalități avansate de analiză și raportare, permițând crearea de rapoarte detaliate și personalizate, care ajută la monitorizarea performanței financiare și la identificarea tendințelor.

Proiectarea unui model pentru digitalizarea activității expertize contabile este un pas important pentru adaptarea la noi cerințe tehnologice. Un astfel de model include cinci

componente care să evidențieze digitalizarea activității de expertiză contabilă ca urmare a răspunsurilor identificate în chestionarul cercetării. Chestionarul utilizat a fost format din 32 de întrebări, iar scopul a fost acela de a stabili o relație între utilizarea aplicațiilor de tip cloud și expertiza contabilă ca instrument de îmbunătățire a informației contabile.

Rezultatele cercetării conduc la realizarea unui model de digitalizarea activității de expertiză contabilă. Digitalizarea expertizei contabile reprezintă un pas esențial în modernizarea activităților financiare, având ca scop creșterea eficienței, transparenței și acurateței proceselor contabile.

Testarea și validarea modelului este esențială pentru a asigura coerența și eficiența în aplicarea reglementărilor contabile și a standardelor profesionale de contabilitate. Acest model urmărește să sprijine transparența, comparabilitatea și credibilitatea raportărilor financiare, în scopul de a susține îmbunătățirea calității informației contabile.

Testarea și validarea modelului de digitalizare a activității de expertiză contabilă propus este practic, eficient și aplicabil în contextul actual. Modelul de digitalizare a activității de expertiză contabilă a fost validat pentru optimizarea activităților financiare, aceste activități fiind utilizate în mod obișnuit pentru a eficientiza procesul și pentru a asigura rezultate corespunzătoare.

În finalul tezei de doctorat se prezintă concluziile cercetării întreprinse și propunerile pentru cercetările viitoare. Astfel, teza arată că folosirea unui sistem contabil automatizat contribuie la o mai bună perspectivă de preluare automată a datelor și informațiilor care se folosesc în sistemul judiciar contabil. Modalitatea de preluare automată a datelor, ar trebui să fie posibilă, prin crearea de platforme specifice, cu partiții speciale pentru experții contabili judiciari.

Propunerea pentru viitor constă în măsurarea impactului utilizării sistemului automatizat prezentat în lucrare în realizarea de rapoarte de expertiză contabilă cu un grad ridicat de acceptare pentru sistemul judiciar.

7. Concluzii finale

Pentru atingerea obiectivelor de cercetare pornind de la titlul tezei *„Expertiza contabila - instrument al îmbunătățirii calității informației contabile”*, am prezentat cât mai succint și elocvent concluzii rezultate în urma muncii depuse propunându-ne următoarea structură.

1. Contribuții privind rezultatele și concluziile cercetării cu caracter teoretic

Am studiat și analizat literatura profesională și academică relevantă disponibilă. Literatura academică a fost obținută prin căutarea următoarelor baze de date – Scopus, Dimensions și Web of Science. S-a folosit următorul subiect de căutare digitalizarea în contabilitate, schimbările și tendințele profesiei contabile, cloud computing, inteligența artificială, big data și tehnologia blockchain.

Informațiile au fost colectate prin căutarea paginilor web ale celor mai mari firme de contabilitate și organisme profesionale pentru expertize contabile. Cercetarea a inclus subiecte din domeniul digitalizării și efectul acesteia asupra expertizei contabile. Au fost analizate lucrări academice și profesionale selectate folosind metode de cercetare științifică, cum ar fi metoda de analiză și sinteză.

Obiectivul primar al acestui studiu presupune analiza rolului noilor tehnologii bazate pe aplicații de tip cloud în influențarea și îmbunătățirea calității informației contabile în conformitate cu crearea de valoare în companiile care aleg să implementeze digitalizarea. Cercetarea are ca scop verificarea conformității informațiilor contabile cu standardele și reglementările contabile și fiscale în vigoare, urmărește verificarea și corectarea erorilor în înregistrările contabile pentru a asigura că datele financiare reflectă în mod fidel situația economică a companiei.

Cele cinci obiective secundare derivate din obiectivul primar al cercetării au fost propuse pentru validarea ipotezelor desprinse în fiecare capitol al cercetării.

Os01: Starea actuală privind desfășurarea procesului de expertiză contabilă în concordanță cu exigențele naționale și perspectivele de îmbunătățire;

Os02: Cunoașterea și aplicarea cadrului de reglementare specific activității de expertiză contabilă și impactul acestuia asupra bunei practici în domeniu;

Os03: Gradul de implicare al expertizei contabile în evaluarea activității financiare, conexiuni și abordări;

Os04: Cunoașterea efectelor activității de expertiză contabile în evaluarea și îmbunătățirea performanței organizaționale;

Os05: Gradul de utilizare în prezent a digitalizării în desfășurarea activității de expertiză contabilă;

În primul capitol am prezentat tendințe și orientări în reglementarea și normalizarea expertizei contabile, îndeplinind obiectivul nr. 1 și am constatat că expertiza contabilă revizuieste activitatea privind profesionalizarea și reglementarea contabilității, cu accent pe ceea ce

considerăm că sunt linii utile de cercetare viitoare într-o eră a proceselor de profesionalizare și a modurilor de reglementare din ce în ce mai dispersate. În conformitate cu opinia noastră pentru reglementarea practicii contabile, precum și pentru construcția și legitimitatea profesionistului contabil, susținem o examinare sporită a firmelor de contabilitate și modul în care acest lucru poate spori o înțelegere a profesionalizării și a reglementării profesionale. Acestea sunt locuri importante unde practicile contabile apar, devin standardizate și reglementate, unde regulile și standardele contabile sunt transpuse în practică și unde identitățile profesionale sunt mediate, formate și transformate. Fiecare țară trebuie să își adapteze legislația contabile pentru a se alinia la standardele europene, ceea ce poate implica modificări legislative și de reglementare semnificative.

Obiectivele expertizei contabile sunt de a furniza informații de natură economico-financiară în scopul stabilirii adevărului necesar soluționării temeinice și legale a cauzelor privind faptele cercetate sau judecate, confirmarea sau infirmarea constatărilor controlului privind prejudiciile, abaterile, deficiențele, lipsește și intervine ca probă administrată de organele de urmărire penală și de instanța de judecată, pentru a convinge realitatea și condițiile de apariție a pagubei, deficienței, devierii. Succesul cu care expertiza contabilă îndeplinește aceste obiective depinde în mare măsură de respectarea de către expertul contabil a principiilor referitoare la calitățile sale personale. Astfel, expertiza contabilă trebuie efectuată cu independență și obiectivitate din partea expertului contabil, cu respectarea normelor tehnice și profesionale, iar pe parcursul întocmirii acestuia expertul trebuie să demonstreze un comportament profesional și deontologic adecvat normelor în vigoare.

Organizațiile naționale de contabilitate joacă un rol esențial în promovarea standardelor de calitate și etică în profesia contabilă. Acestea oferă formare continuă și resurse pentru dezvoltarea profesională a membrilor lor. Parteneriatele între organizațiile de contabilitate din diferite țări europene pot facilita schimbul de bune practici și experiențe. Este crucial ca experții contabili să fie bine pregătiți în conformitate cu standardele internaționale, ceea ce necesită programe de formare și certificare adecvate.

Regulile de contabilitate și practicile acceptate nu afectează doar modul în care resursele sunt produse și distribuite într-o economie, ci influențează ceea ce este considerat rațional și valoros din punct de vedere organizațional și social și ceea ce se consideră a fi irelevant pentru un expert contabil. Influențele asupra acestor reguli (inclusiv modul în care acestea sunt produse,

ce practici sunt recunoscute și ce se consideră a fi importante) și procesele prin care aceste reguli sunt considerate ca fiind legitime, au fost domenii importante pentru realizarea unei expertize contabile. Iar un accent semnificativ a fost pus pe rolul experților contabili înșiși în elaborarea normelor și determinarea practicilor de calcul și răspundere. Utilizarea tehnologiei informației și a soluțiilor software avansate este în creștere în domeniul contabilității, ceea ce poate influența modul în care experții contabili își desfășoară activitatea. Automatizarea poate reduce erorile și poate îmbunătăți eficiența, dar poate necesita și o adaptare a competențelor profesioniștilor contabili.

Armonizarea expertizei contabile cu standardele europene, reprezintă un proces important pentru dezvoltarea unui sistem financiar integrat și transparent în Uniunea Europeană, și continuu prin care se urmărește alinierea reglementărilor contabile și a practicilor profesionale din diverse state membre ale Uniunii Europene (UE), pentru a crea un cadru unitar care să sprijine transparența, comparabilitatea și eficiența piețelor expertizei contabile cu standardele europene.

La nivel european, adoptarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) pentru companiile listate la bursă a fost un pas important în armonizarea practicilor contabile. Aceste standarde oferă un cadru comun care facilitează comparabilitatea între statele membre. Uniunea Europeană a implementat directive care reglementează raportarea financiară și auditul, contribuind astfel la uniformizarea practicilor contabile în statele membre. Chiar și cu standarde armonizate, diferențele culturale și economice pot afecta modul în care contabilitatea este practică în diverse țări. Experții contabili trebuie să fie flexibili și să se adapteze la schimbările din mediul de afaceri, inclusiv la noile reglementări și la evoluțiile tehnologice.

Expertiza contabilă trece printr-o transformare semnificativă determinată de digitalizare și de progresele tehnologice. Pentru a se adapta la peisajul în schimbare, contabilii și firmele de contabilitate trebuie să îmbrățișeze inovația tehnologică, să îmbunătățească capacitățile de analiză a datelor, să extindă serviciile de consultanță, să investească în măsuri de securitate cibernetică și să încurajeze învățarea continuă și să cultive parteneriate strategice. Prin punerea în aplicare a acestor recomandări, contabilii se pot poziționa ca consultanți de încredere, pot valorifica informațiile bazate pe date, pot raționaliza procesele și pot oferi servicii cu valoare adăugată clienților.

În cel de-al doilea capitol am pornit de la abordări teoretice și practice privind realizarea expertizei contabile îndeplinind obiectivul nr. 2 al cercetării pornind de la oportunitățile oferite de transformarea digitală, cum ar fi analizele avansate, raportarea în timp real și colaborarea îmbunătățită, oferă contabililor șansa de a spori luarea deciziilor, de a oferi îndrumare strategică și de a consolida relațiile cu clienții. Cu toate acestea, piața expertizei contabile se confruntă, de asemenea, cu amenințări la adresa securității cibernetice și cu deplasarea locurilor de muncă. Prin abordarea proactivă a acestor riscuri și prin îmbrățișarea oportunităților, contabilii pot naviga cu succes peisajul în schimbare.

Odată cu disponibilitatea tot mai mare a datelor mari, experții contabili trebuie să dezvolte abilități puternice de analiză a datelor pentru furnizarea de servicii de consultanță cu valoare adăugată. Aceasta include oferind clienților planificarea financiară, managementul riscurilor și consultanță strategică. Contabilii își pot valorifica expertiza și perspectivele financiare pentru a ajuta clienții să ia decizii de afaceri în cunoștință de cauză, să optimizeze performanța financiară și să navigheze în peisaje complexe de reglementare. Prin extinderea serviciilor de consultanță, contabilii se pot poziționa ca și consultanți de încredere, construind relații pe termen lung cu clienții.

În esență, expertizele contabile trebuie să fie realizate cu mare atenție la detalii și respectarea strictă a normelor contabile și legislative, pentru a asigura că acestea servesc ca probe științifice valide și relevante în cadrul procedurilor judiciare. În acest scop, expertizele contabile sunt considerate mijloace de probă științifică în cadrul procedurilor judiciare pentru a căror elaborare, expertul contabil trebuie să utilizeze metode specifice științei contabilității. Aceste metode sunt necesare pentru a asigura rigurozitatea și acuratețea concluziilor.

Colaborarea și parteneriatele pot fi valoroase pentru contabili și firme de contabilitate pentru a rămâne competitivi pe piața în schimbare. Contabilii pot accesa expertiza specializată și pot extinde ofertele de servicii prin parteneriatul cu firme de tehnologie, furnizori de analiză a datelor sau alți profesioniști. Parteneriatele strategice pot ajuta, de asemenea, contabilii să valorifice competențe și resurse complementare pentru a oferi soluții cuprinzătoare clienților.

Îmbunătățirea aplicării tehnicilor utilizate în expertiza contabilă poate aduce beneficii semnificative în ceea ce privește precizia, eficiența și credibilitatea procesului. Tehnicile utilizate la redactarea expertizei contabile judiciare nu sunt limitative, au în vedere modalitatea în care expertul poate să combine elemente de natură legislativă, problematica domeniului contabilitate,

știința contabilității, cu propriile competențe și interpretări ale cunoștințelor, în forma considerată utilă și în acord cu uzanțele procedurale pentru a transmite raportul de expertiză judecătorului instanței care a numit expertul și a formulat obiectivele.

Raționamentul profesional este edificator pentru realizarea unei expertize contabile. Procesul realizării unei expertize contabile implică cunoașterea legislației specifice, adaptabilitatea la specificul expertizei, încadrarea faptei în tipare procedurale, însă, opinia expertului și explicația acestui conferă valoare și o anumită înclinație spre stabilirea unui verdict la nivelul actului de judecată sau luarea deciziei manageriale.

Trebuie să adoptăm strategii pentru a contracara efectele negative asupra scepticismului și raționamentului profesional în contextul stimulării cognitive. Aceste strategii pot include cultivarea unei atitudini critice față de informații, evaluarea atentă a surselor de informație și promovarea unei gândiri raționale și echilibrate în procesul decizional.

Realizarea rapoartelor de expertiză contabilă, dacă ar încorpora elemente de tehnologia informației, ar face ca, măcar la partea de documentare și verificare a aspectului procedural, expertul contabil să poate dispune mai mult de pregătire pentru identificarea acelor metode științifice care, prin aplicare, pot reduce cauzele și consecințele care au produs apariția acelor fenomene ce au generat impunerea expertizei. Astfel, prin digitalizarea informației, realizarea platformelor de specialitate, agenții economici și personalul de specialitate în cadrul entităților economice ar dezvolta afaceri prin respectarea elementelor de legalitate, regularitate și procedurare.

Expertiza contabilă implică cunoștințe și abilități specializate care permit profesioniștilor din domeniu să analizeze, interpreteze, să evalueze cu precizie și încredere informațiile financiare. Aceasta include activități precum contabilitate criminalistică, audit, analiză financiară, planificare fiscală și consultanță. Experții contabili care elaborează expertiza contabilă sunt solicitați să ofere perspective, recomandări bazate pe o înțelegere profundă a principiilor financiare, reglementărilor și bunelor practici.

În cel de-al treilea capitol am pornit de la obiectivul nr. 3 și am realizat o cercetare empirică cu privire la impactul expertizei contabile asupra calității informației contabile printr-un studiu bibliometric, am sintetizat cercetarea multidisciplinară asupra practicilor de raportare financiară. Abordarea sistematică utilizată a dus la obținerea unui eșantion final de 922 de publicații privind raportarea financiară de către entități. Credem că inițiativele de detectare a

fraudei și de cercetare în raportarea financiară vor fi mai eficiente dacă rezultatele acestor multe domenii vor fi analizate în mod sistematic.

Literatura existentă în domeniile contabilității, sistemelor informatice și analizelor oferă informații valoroase cu privire la impactul de amploare al fraudei în raportarea financiară la diferite niveluri economice. Cu toate acestea, în ciuda atenției din ce în ce mai mari acordate calității raportării financiare, există un număr limitat de lucrări privind practicile de raportare ale expertizei contabile.

Calitatea și credibilitatea informațiilor difuzate de entități au constituit o preocupare constantă a organismelor de normalizare implicate la nivel internațional, regional și național și în perioadele de stabilitate economică și financiară. În perioadele de criză, calitatea, credibilitatea și o atitudine prudentă în informarea utilizatorilor, uneori duse la extrem, devin primordiale. Având în vedere că utilizatorii externi nu au acces decât la informațiile supuse obligației legale de publicare, conținute de situațiile financiare anuale, deciziile pe care le iau aceștia sunt profund marcate de fidelitatea și calitatea datelor furnizate de emitenții situațiilor financiare.

Deși eforturile organismelor de normalizare contabilă s-au concentrat spre creșterea calității în informare, urmărind crearea unui cadru unitar de raportare financiară și instituirea unui sistem informațional contabil, unele practici ale entităților evidențiază anumite „slăbiciuni” ale sistemului de informare. În acest caz, intervin buna credință, sinceritatea și profesionalismul celor care construiesc și verifică informațiile difuzate de unități. Principalul rol în aplicarea corespunzătoare a reglementărilor emise de organisme de normalizare revine auditorilor financiari, care se constituie în adevărați garanți ai calității datelor furnizate de întreprindere, informație reală, verificată și certificată.

Riscurile sunt de natură să influențeze semnificativ pozițiile bilanțiere în măsura în care nu sunt însoțite de un plan de acțiune, de persoane responsabilizate pentru diminuarea lor prin intermediul acțiunilor declanșate, cu alocarea de timp și resurse în sensul remedierii situațiilor cu grad ridicat de expunere la risc.

Situațiile financiare sunt esențiale pentru obținerea informațiilor necesare pentru a lua decizii inteligente, bazate pe date, care să aducă beneficii afacerii. Urmarea pașilor enumerați mai sus este o modalitate rapidă și ușoară de a începe pregătirea corectă a situațiilor financiare eficiente.

În timp ce situațiile financiare pot fi create manual, software-ul de contabilitate potrivit poate face mult mai ușor să identificați datele de care aveți nevoie și să construiți situațiile financiare de la bază.

Totodată, riscurile sunt elemente care influențează în mod negativ atât sistemul informațional contabil, cu repercusiunile la nivelul situațiilor financiare, cât și calitatea expertizelor realizate, în situația în care vulnerabilitățile sunt transferate documentelor, rapoartelor, înscrisurilor care prezintă în diferite perioade de timp, imaginea fidelă a unei entități economice.

Reducerea impactului riscurilor se realizează treptat, în primul rând prin formarea continuă a personalului contabil, profesionistului contabil, cât și prin digitalizarea, informatizarea și automatizarea a cât mai multor procese și operațiuni contabile, cu implantarea la nivelul sistemului informațional contabil, a unor funcții de avertizare sub diverse forme, în caz de identificare de potențiale riscuri.

Expertiza contabilă și evaluarea activității financiare au înregistrat progrese semnificative odată cu apariția transformării digitale. Pe măsură ce tehnologia continuă să evolueze, mai multe predicții și tendințe emergente modelează viitorul expertizei contabile și evaluarea activității financiare, oferind noi posibilități și oportunități pentru organizații.

În cel de-al patrulea capitol am identificat aportul expertizei contabile în evaluarea și îmbunătățirea performanței operaționale, îndeplinind obiectivul nr. 4 al cercetării și am constatat că expertiza contabilă este esențială pentru asigurarea conformității cu reglementările legale, pentru maximizarea eficienței operaționale și pentru crearea de valoare în cadrul unei organizații. Prin intermediul expertizei contabile, se pot identifica și valorifica oportunitățile de dezvoltare și se poate asigura o gestionare financiară eficientă și sustenabilă în timp.

Am analizat, recunoașterea expertizei contabile ca o pârgă a managementului ce este esențială pentru creșterea eficacității controlului intern și gestionarea riscurilor asociate activității financiare. Prin implicarea activă a experților contabili în procesul decizional și în implementarea unor practici contabile corecte și transparente, organizațiile pot asigura o gestionare eficientă a resurselor financiare și pot stimula creșterea și succesul pe termen lung.

Prin urmare, expertiza contabilă este esențială pentru susținerea și facilitarea procesului decizional în cadrul unei entități, oferind managerilor informații financiare și analize relevante pentru luarea deciziilor strategice și operaționale.

2. Contribuții privind rezultatele și concluziile cercetării cu caracter empiric

*În cel de-al patrulea capitol am identificat aportul expertizei contabile în evaluarea și îmbunătățirea performanței operaționale, îndeplinind obiectivul nr. 4 al cercetării, am realizat o **cercetare empirică** și am constatat că expertiza contabilă este esențială pentru asigurarea conformității cu reglementările legale, pentru maximizarea eficienței operaționale și pentru crearea de valoare în cadrul unei organizații. Prin intermediul expertizei contabile, se pot identifica și valorifica oportunitățile de dezvoltare și se poate asigura o gestionare financiară eficientă și sustenabilă în timp.*

Am analizat, recunoașterea expertizei contabile ca o pârgă a managementului ce este esențială pentru creșterea eficacității controlului intern și gestionarea riscurilor asociate activității financiare. Prin implicarea activă a contabililor în procesul decizional și în implementarea unor practici contabile corecte și transparente, organizațiile pot asigura o gestionare eficientă a resurselor financiare și pot stimula creșterea și succesul pe termen lung.

Prin urmare, expertiza contabilă este esențială pentru susținerea și facilitarea procesului decizional în cadrul unei entități, oferind managerilor informații financiare și analize relevante pentru luarea deciziilor strategice și operaționale.

Am mai realizat o cercetare empirică cu privire la modalitățile de cuantificare și creștere a performanței financiare prin valorificarea rezultatelor expertizei financiare.

Din perspectiva rapoartelor de expertiză, unificarea standardelor de contabilitate conduce la simplificarea accesului la baze de date și la utilizarea de date în partizi mari care pot favoriza decizia în ceea ce privește setul de date și compatibilizarea acestora cu obiectivele expertizei.

Un raport de expertiză complet și conform normativelor, standardelor de contabilitate utilizează documente, care pot fi ușor obținute dacă acestea se regăsesc stocate utilizând tehnologii moderne, dar și prelevate unitar, urmare a aplicării unui standard unic în contabilitate.

Raportarea la standardul unic și utilizarea acestuia în mod curent, conferă expertului contabil o certitudine cu privire la validitatea informațiilor, acestea fiind validate, la rândul lor, de standard, respectiv la descărcarea și prelucrarea în cadrul unei platforme dedicate.

Rapoartele de expertiză se bazează pe date și informații care au un grad relativ de certitudine, în raport cu normativele în domeniu, ceea ce conferă niște limitări în funcție de care se formează și opinia expertului. Acest factor ajunge să dobândească un anumit grad de

adminisbilitate prin raportare la decizia unui judecător. Totodată, standardul unic de contabilitate, cu referire la expertizele contabile, ajută la pronunțarea în cadrul unei spețe, a unui nivel de concretețe cât mai ridicat, ceea ce poate contribui la creșterea nivelului de relevanță a actelor economice la nivelul economiei naționale și globale.

Rezultă că aportul expertizei contabile la eficientizarea costurilor și aplicarea regulilor de bună practică este esențial pentru succesul și durabilitatea unei companii. Prin intermediul expertizei contabile, compania poate beneficia de o gestionare financiară eficientă, conformă cu normele și regulile în vigoare, și poate maximiza profitabilitatea și performanța pe termen lung.

În capitolul cinci am prezentat digitalizarea și expertiza contabilă, îndeplinind obiectivul nr. 5, am realizat o **cercetare empirică** prin care am validat ipotezele printr-un sondaj sub forma unui chestionar, pentru a determina contribuția digitalizării activității de expertiză contabilă la îmbunătățirea calității informației contabile.

Digitalizarea și dezvoltarea tehnologiilor informaționale reprezintă o mare oportunitate pentru companii. În plus, digitalizarea aduce o mulțime de schimbări pentru profesia de expert contabil. Aceasta va schimba modul în care contabilii lucrează și gândesc. Deși mulți contabili cred că digitalizarea le va lua locurile de muncă și că roboții îi vor înlocui pe oameni, rezultatele arată că aceștia vor folosi soluții digitale și automatizare pentru sarcinile de rutină, mai degrabă decât înlocuirea contabililor. Există sarcini și activități ale contabililor care necesită gândire critică și creativitate, astfel încât nu ar fi atât de ușor să automatizeze aceste sarcini și activități. În consecință, digitalizarea va afecta dezvoltarea profesiei de expert contabil.

Pe baza rezultatelor sondajului, s-a constatat că utilizarea tehnologiilor de tip cloud are un impact pozitiv extrem de mare asupra activităților companiilor. Avantajul principal, în acest sens, al acestui proces vizează aspecte precum economisirea timpului, creșterea productivității, acuratețea și viteza de recuperare a datelor, securitatea stocării datelor, precum și permiterea stocării informațiilor contabile folosind servicii cloud, precum și integrarea acestora în timp real. Prin urmare, există un număr din ce în ce mai mare de manageri care decid să achiziționeze și să implementeze astfel de tehnologii, înlocuind munca de rutină cu un program automat.

Alegerea variantei optime de aplicație de tip cloud are la bază o combinație de factori economici, tehnologici și de piață, în funcție de nevoile specifice ale companiei. În același timp, alegerea este, de asemenea, influențată de domeniul de activitate al companiei, dat fiind faptul că fiecare aplicație are la bază comenzi specifice care sunt potrivite pentru o anumită zonă.

Tehnologiile de tip cloud sunt un proces complex și consumator de timp în etapa implementării, iar beneficiile în timp, precum eficientizarea costurilor și creșterea capacității de luare a deciziei în scopul maximizării indicatorilor de performanță sunt de netăgăduit. Rezultatele sondajului au arătat că utilizarea unor astfel de aplicații are un impact pozitiv major asupra tuturor activităților companiei. În același timp, transferul contabilității în planul digital nu reduce în niciun fel rolul unui contabil calificat în acest proces, ci doar crește acuratețea, viteza și eficiența acțiunilor sale. Prin operațiunile de care dispune o astfel de tehnologie, se va veni în ajutorul managementului companiei prin optimizarea procesului decizional iar acest aspect va duce, implicit, la creșterea performanței și crearea de valoare adăugată la nivelul companiei.

Respondenții consideră absolut necesară, în vederea utilizării corecte și eficiente a aplicațiilor de tip cloud, dezvoltarea competențelor și aprofundarea cunoștințelor, subliniind că profesia de contabil trebuie să fie permanent adaptată la cerințele existente pe piață și că, pentru a crește nivelul de profesionalizare a contabilului, nivelul de expertiză al acestuia trebuie să crească. Acest lucru se face prin învățare continuă, urmând cursuri de specializare, prin dezvoltarea abilităților tehnologice și digitale, prin auto-educare, prin participarea la proiecte și activități extracurriculare sau urmarea de studii postuniversitare de specialitate.

Toate aceste măsuri sunt absolut necesare, mai ales atunci când vine vorba despre gestionarea corectă și eficientă a riscurilor asociate utilizării tehnologiilor de tip cloud. Deși principalele categorii de riscuri identificate se referă la problemele ce pot să apară din punctul de vedere al tehnologiei în sine (securitatea datelor, conectivitate, furnizor de sisteme etc.), respondenții nu au pierdut din vedere și riscurile legate de lipsa competențelor digitale ale specialistului în contabilitate, care se poate dovedi a fi un impediment major în utilizarea tehnologiilor cloud.

Deși majoritatea respondenților utilizează deja, în activitatea lor, astfel de aplicații, procentul nu este unul satisfăcător, mai ales dacă ne raportăm la nivelul de digitalizare al companiilor similare, de pe piața internațională. Achiziția și implementarea de astfel de sisteme, care vin să ușureze și să eficientizeze activitatea contabilă, scăzând, în același timp, erorile umane, se poate dovedi, în timp, un adevărat avantaj competitiv pentru managementul acelor companii care știu să se adapteze rapid la tot ceea ce aduce revoluția tehnologică pe care o traversăm. Profesia contabilă nu va fi înlocuită în totalitate de astfel de aplicații, ci, mai degrabă trebuie să conștientizăm că, prin operațiunile de care dispune o astfel de tehnologie, se va veni în

ajutorul managementului companiei prin optimizarea procesului decizional iar acest aspect va duce, implicit, la creșterea performanței și crearea de valoare adăugată la nivelul companiei.

În capitolul șase am proiectat un model de digitalizare a activității de expertiză contabilă ca un demers inovativ și complex, dar foarte benefic pentru optimizarea proceselor contabile și de creșterea eficienței organizaționale.

Proiectarea unui model de digitalizare a activității de expertiză contabilă este esențial în modernizare și eficientizarea acestui domeniu, iar introducerea unor soluții digitale pentru sarcini precum procesarea documentelor, generarea rapoartelor și analiza datelor poate economisi timp și resurse. Stocarea datelor în cloud și utilizarea platformelor digitale pot permite accesarea rapidă a informațiilor, asigurând o colaborare și încredere între părți.

Utilizarea tehnologiilor avansate, cum ar fi inteligența artificială, poate reduce erorile umane și poate asigura o mai mare precizie în analizele contabile. Un model digital bine proiectat poate fi ușor actualizat pentru a reflecta noile reglementări sau cerințe legale, menținând conformitatea. Este crucial ca experții contabili să beneficieze de instruire și să se adapteze la noi tehnologii, pentru a utiliza pe deplin beneficiile digitalizării.

Digitalizarea și provocările legate de protecție a datelor sensibile, așadar implementarea unor măsuri avansate de securitate este esențială. Experții contabili ar trebui să fie pregătiți pentru automatizare și acest lucru necesită cunoștințe și abilități specifice și noi ale contabilității. Sarcinile de rutină, repetitive și structurate ale contabililor sunt sau vor fi automatizate în viitorul apropiat. Rețeaua mai largă de informații, sistemul bazat pe cunoaștere și extracția de date sunt instrumente puternice pentru a conduce cu succes o afacere.

Noi soluții digitale, cum ar fi inteligența artificială, blockchain, big data, cloud computing și contabilitatea continuă etc., va afecta reducerea intrării manuale a datelor și îmbunătățirea vitezei, calității și exactității datelor. Ca o consecință a automatizării, afacerile pot funcționa fără probleme, profesia se va transforma de la contabil și expert contabil la consilier, consultant sau inginer în economie. Deci, pentru posibila dezvoltare, experții contabili trebuie să profite de oportunitatea de dezvoltare a tehnologiei care facilitează și îmbunătățește profesia lor.

Digitalizarea proceselor și implementarea de noi programe informatice care permit gestionarea bazată pe cunoaștere este foarte costisitoare și este disponibilă numai pentru companiile mari.

Procesul de digitalizare a contabilității și a raportării financiare pe o bază zilnică legată de piețele financiare ar putea avea un impact semnificativ asupra deciziilor investitorilor, în special pentru investitorii mici. Principalul motiv pentru aceasta este conținut într-un bilanț zilnic care este disponibil utilizatorilor situațiilor financiare în mediul de digitalizare a contabilității și a raportării financiare. În cele din urmă, în ciuda gamei largi de activități și sarcini ale contabililor care pot fi automatizate, inteligența umană va depăși întotdeauna învățarea automată.

Implicațiile practice ale acestei cercetări pot fi rezumate în faptul că, experții contabili își vor muta activitățile curente fie în consultanță, fie în consiliere. În plus, vor trebui dezvoltate cunoștințele și aptitudinile informatice, analitice și fiscale ale contabililor. În cele din urmă, aceste schimbări vor necesita ca universitățile să își schimbe și să își modifice programele educaționale pentru a pregăti studenții în mediul modern, alături de automatizare și digitalizare.

8. Valorificarea și diseminarea rezultatelor cercetării

Valorificarea și diseminarea rezultatelor cercetării în domeniului expertizei contabile, întreprinse de autor a fost peste 15 articole BDI, a participat la conferințe internaționale și a identificat că profesioniștii contabili în toate etapele carierei lor trebuie să se adapteze rapid la lumea afacerilor în schimbare în cadrul transformării digitale, iar rolurile contabililor s-au schimbat de când tehnologiile digitale prezintă amenințări și oportunități pentru profesia contabilă. Rezultatele reflectându-se astfel:

Tabel nr. 1. Lucrări publicate în reviste indexate în baza de date BDI

Nr. Crt.	DETALII
1	Pantazi, A.A. Manea L., "Information Base Accounting expertise in managerial Activity, Athenaeum University, Indexed by : EBSCO no 67(2), pages 9-11, - Supplement May 2023 https://econpapers.repec.org/article/athjournl/v_3a67s_3ay_3a2023_3ai_3a2_3ap_3a9-11.htm ;
2	Pantazi, A.A. , 2023. "The Role Of Accounting Expertise In The Romanian Free Market Economy," Internal Auditing and Risk Management, Athenaeum University of Bucharest, vol. 67(2), indexed by:EBSCO,pages 28-32, Supplement May 2023, https://ideas.repec.org/a/ath/journl/v67sy2023i2p28-32.html ;
3	Pantazi, A.A. , Coman E.L., Dezbatari Social Economice, Volumul 12, Issue 1, 2023, <i>Contribution of accounting expertise to cost efficiency and application of</i>

	<i>unitary practices</i> , pag 1-8, ISSN 2360-1973; ISSN-L 2248-3837, https://www.economic-debates.ro/Pantazi%20Analysis%20of%20financial%20reporting%20in%20terms%20of%20costs%20for%20decision-making%202022.pdf ;
4	Pantazi, A.A. , Pantazi F., 2022. " <i>History of Accounting Expertise – At the Profession's Centenary</i> ," CECCAR Business Review, Body of Expert and Licensed Accountants of Romania (CECCAR), vol. 2(12), pages 57-64, December, https://econpapers.repec.org/article/ahdjournl/v_3a2_3ay_3a2022_3ai_3a12_3ap_3a57-64.htm ;
5	Pantazi, A.A. , Coman E.L., <i>Dezbateri Social Economice</i> , Volumul 11, Issue 2, 2022, <i>Analysis of financial reporting in terms of costs for decision-making</i> , pag 1-15, ISSN 2360-1973; ISSN-L 2248-3837, https://www.economic-debates.ro/Pantazi%20Analysis%20of%20financial%20reporting%20in%20terms%20of%20costs%20for%20decision-making%202022.pdf ;
6	Pantazi, A.A. , Coman E.L., <i>Dezbateri Social Economice</i> , Volumul 10, Issue 2, 2021, <i>Model of analysis of financial control through the accounting information system</i> , pag 1-20, ISSN 2360-1973; ISSN-L 2248-3837, https://www.economic-debates.ro/Pantazi%20Anca%20Alexandra%20Model%20of%20analysis%20of%20financial%20control%202021.pdf
7	Pantazi, A.A. , Vasile, E. Financial reporting in the context of the application of international financial reporting standards, <i>Internal Auditing & Risk Management</i> , 2021, Vol 16, Issue 4, p37, ISSN 2065-8168, Academic Journal, Indexed by EBSCO, file:///D:/01130.pdf ;

Sursa: prelucrare proprie

Tabel nr. 2. Participări cu articole publicate în volumele unor manifestări științifice internaționale

Nr. Crt.	DETALII
1	Pantazi, A.A. , Iacob (Zavincu), A., & Marta, A.F. <i>Interference of accounting policies with fiscal policies in the context of the application of IFRSS. International Scientific Conference "Accounting and Finance–the global languages in business"</i> , 7th Edition, 8 April 2022, Pitesti, Romania, https://econpapers.repec.org/article/brcbrceej/v_3a7_3ay_3a2022_3ai_3a4_3ap_3a30-33.htm ; http://www.univcb.ro/java_script/uploaded/Brosura %20AFISC%202023%20SITE_1.pdf
2	Tilea D.M., Nicolau I., Dinu A.M, Pantazi, A.A. , Nițu C.M., Conferința Științifică Internațională, „47th EBES Conference-Berlin” – Eurasia Bussiness and Economics Society, Berlin, Germania, April 18-20,2024, <i>Streamlining Cross-Border Transactions: A Qualitative Study on Implementing the Mini-One-Stop-Shop for Community VAT in the Romanian Tax System</i> , file:///D:/47th%20EBES%20Conference%20Program%20and%20Abstract%20Book.pdf ;
3	Pantazi, A.A. , Marta, A.F., & Iacob (Zavincu), A. <i>Accounting, information base in managerial activity. International Scientific Conference "Accounting and Finance–the global languages in business"</i> , 7th Edition, 8 April 2022, Pitesti,

	Romania, https://ideas.repec.org/a/ath/journal/v67sy2023i2p9-11.html ;
4	Pantazi, A.A. , <i>The Influence of Corporate Governance on the Transparency of Financial Statement Information</i> , Proceedings on the International Conference Creativity and Innovation in Digital Economy, Petroleum, Faculty of Economic Sciences, -Gas University of Ploiești Publishing House, ISSN 2971-9798 ISSN-L 2971-9798, https://link.springer.com/article/10.1057/s41310-023-00182-8 ;
5	Pantazi, A.A. , Zavincu A., <i>Accounting – The Basis for Management Decisions</i> , Proceedings on the International Conference Creativity and Innovation in Digital Economy, Petroleum, Faculty of Economic Sciences, -Gas University of Ploiești Publishing House, ISSN 2971-9798 ISSN-L 2971-9798
6	Pantazi, A.A. , Străoanu B.M., Enescu G., Țegledi A.M., <i>Accounting Information - Object of Accounting Expertise</i> on the International Conference Creativity and Innovation in Digital Economy Gas University of Ploiești Publishing House, ISSN 2971 – 9798 ISSN-L 2971 – 9798
7	Străoanu B.M., Pantazi A.A. , Țegledi A.M., Enescu G., <i>The Impact of Accounting Expertise on the Organization's Taxation</i> , International Conference Creativity and Innovation in Digital Economy Gas University of Ploiești Publishing House, ISSN 2971 – 9798 ISSN-L 2971 – 9798
8	Pantazi, A.A. , Conferința Științifică Internațională, „Challenges of Doing Business in the Global Economy” - CBGE 2022 -” Universitatea „Creștină Dimitrie Cantemir” București, 2022, 13-14 mai 2022, esitia a 11 a, <i>The relationship between ethics and quality in the accounting profession</i> , https://feaa.ucdc.ro/CBGE_2022_program_conference_May%2013pdf. : https://feaa.ucdc.ro/evenimente.php .
9	Pantazi, A.A. , Conferința Științifică Internațională, „Challenges of Doing Business in the Global Economy” - CBGE 2022 -” Universitatea „Creștină Dimitrie Cantemir” București, 2022, 13-14 mai 2022, esitia a 11 a, <i>Reform of the accounting system in Romania</i> , https://feaa.ucdc.ro/CBGE_2022_program_conference_May%2013pdf. : https://feaa.ucdc.ro/ evenimente.php ;

Sursa: prelucrare proprie

9. Identificarea direcțiilor viitoare de cercetare

Pe baza analizei mai sus menționate considerăm că aplicația și tehnologia nouă reprezentată de Cloud Computing este una dintre marile provocări cu multiple schimbări ce va influența decisiv profesia contabilă și expertiza în următorii ani.

Nivelul de automatizare, centralizare și prelucrare a datelor va crește foarte mult încât un expert contabil dotat cu un calculator care are implementat un program de contabilitate online, va putea avea abilitatea de a extrage rapid și eficient informația financiară și contabilă, de a vizualiza orice document cum ar fi de exemplu o factură, de a identifica emitentul și utilizatorul cu semnătura electronică, de a o procesa, de a o atribui contului contabil aferent și a o stoca.

Dacă la acest moment un program de contabilitate are diferite module pentru tranzacții cu numerar și bancare (incasări, plăți, împrumuturi, credite), imobilizări, stocuri, salarii și raportare, nu întotdeauna interconectate, în perspectiva imediată, toate acestea vor fi centralizate și controlate prin Cloud.

Provocările cheie ar putea fi sistematizate în următoarele:

- 1. Utilizarea unor programe de contabilitate online sau software specializat pentru expertiză contabilă***, aceste instrumente digitalizate pot automatiza procesele repetitive, reduce erorile umane și îmbunătăți eficiența în gestionarea datelor financiare ale clienților.
- 2. Implementarea semnăturii electronice pentru documente contabile și rapoarte financiare*** prin înlocuirea semnăturilor fizice cu semnături electronice poate accelera procesul de semnare a documentelor și reduce costurile asociate cu imprimarea și depozitarea acestora.
- 3. Dezvoltarea unui portal online pentru colaborarea cu clienții*** printr-un portal online se poate utiliza pentru partajarea documentelor, comunicarea rapidă și ușoară cu clienții și oferirea accesului la informațiile financiare relevante.
- 4. Automatizarea proceselor de raportare și conformitate*** prin utilizarea unor sisteme de gestionare a rapoartelor financiare poate ajuta la generarea automată a rapoartelor necesare pentru conformitatea fiscală și regulamentară.
- 5. Formare și dezvoltare continuă a abilităților digitale*** în care profesioniștii contabili ar trebui să fie la curent cu cele mai bune practici pentru optimizarea practicii lor.

Concluzia acestei cercetări este că schimbările tehnologice și digitalizarea vor avea un impact semnificativ asupra profesiei de expert contabil în perioada următoare. Schimbările se îndreaptă către raportarea zilnică, diferența în modul de pregătire a planurilor de afaceri și strategice, implementarea portofelului digital și a contabilității on-line, precum și externalizarea contabilității în țări îndepărtate.

Utilizatorii informațiilor contabile în era digitală se schimbă, ei doresc informații contabile imediat când are loc un eveniment de afaceri, nu cu întârziere în timp. Aceste schimbări vor influența modul în care contabilii își desfășoară activitatea, va fi necesară cunoașterea de noi abilități, în special în inginerie, și, în cele din urmă, care va conduce la noi tipuri de profesioniști în contabilitate.